

Kirke- og Underviisningsministeren: Hvad angaaer dette Forslag, saa skal jeg for Diebliffet ikke udtale mig videre over Formaalet dermed, idet, hvad jeg derom kan have at yttre, naturligere slutter sig til det næste Forslag under Nr. 5, men med Hensyn til den Plads, der er givet Forslaget, og den Skikkelse, hvortil det er fremtraadt, skal jeg tilslade mig nogle Bemærkninger. Jeg maa saaledes gjøre opmærksom paa, at det ikke godt gaar an at foreslaae, at den Post, hvortil nærværende Forslag slutter sig, skal forøges med 1000 Rd. Det maa nemlig erindres, at de Skoler, hvorom der under denne Post er Spørgsmaal, ere saadanne, der paa Grund af visse Afhændelser, som tidligere have fundet Sted, have Krav paa — som det ogsaa her hedder — „Gødtgjørelser og Refusioner“. Disse bestaae altsaa af aldeles bestemte Beløb, som have deres særegne berettigede Oprindelse, og der vil saaledes i og for sig ikke være nogen Grund til just at forøge disse Beløb for de omhandlede Skoler, men efter Forslagets Form vil det ikke lade sig gjøre, at det forøgede Tilskud kan komme andre Skoler tilgode, idet jo Forslaget gaar ud paa, at „Gødtgjørelser og Refusioner“ skulle forøges med 1000 Rd.; men herom kan der kun være Tale ved de Skoler, hvortil der her alene er stiftet, og som her ere opførte med det Beløb, hvortil de ere berettigede. Dersom man altsaa vil komme andre Skoler tilhjælp, maa det skee under et mere almindeligt Forslag, som f. Ex. det, der findes under det næste Nummer.

Nørgaard: Forsaavidt den ærede Minister er villig til at anvende den af mig foreslaaede Sum paa den Maade, som jeg har tilladt mig at udhæve, og det blot er fra Formens Side, at den høitagtede Minister har Noget mod mit Forslag at erindre, saa kan den formelle Feil jo rettes inden 3die Behandling, og i det Haab, at 14 Andre ville være behjælpelige med at faae Forslaget frem, tillader jeg mig at tage Forslaget foreløbig tilbage.

Ømmelte Forslag, der ikke optoges af Noget, bortfaldt saaledes.

Winther: Det Forslag, jeg har tilladt mig at stille, om at bevilge en Sum til Forbedring af Almueskolelærernes Løn, troer jeg ikke, jeg behøver at anbefale heri Thinget med mange Ord. Der er saa ofte heri Salen vist den største Belvillie, den største Redebonhed til at komme denne hæderlige Stand tilhjælp; man har saa almindeligt fra alle Sider anerkjendt, at den trængte til at fremhjælpes, at jeg har det bedste Haab om, at man vil votere en Sum til dette Niemed. Om der skal bevilges den ene eller den anden af de af mig foreslaaede Summer, eller om den ærede Minister maaskee kunde foreslaae en efter alle Forhold bedre afpasset Sum, skal jeg ikke videre yttre mig om. Jeg vilde iøvrigt ansee det for ønskeligt, om den ærede Minister selv foreslog en Sum, idet det er saa at sige umuligt for det enkelte Medlem at gjøre Forslag til Summens Størrelse; thi der til ere de Dplysninger, man har, altfor usfuldstændige. Jeg har imidlertid tilladt mig at foreslaae en betydelig Sum, fordi jeg indsaar, at der trængtes til store Tilskud. Af de Dplysninger, som jeg har kunnet benytte, nemlig dem, som ere blevne indhente af en tidligere Cultusminister med Hensyn til Lærernes Antal og Lønning i 1850, fremgaaer det, at der paa den Tid var 2914 Lærere beskæftigede med Almueskolevæsenet paa Landet og i Kjøbstæderne, og den Sum, der anvendtes til disse Læreres Lønninger, beløb sig omtrent til 400,000 Rd. Disse Opgivelser ere imidlertid ikke aldeles bestemte, thi i de Dplysninger, som ere meddeelte desangaaende, er det bemærket, at man ikke med Visshed veed, om visse Accidenter ere medregneede eller ikke. Man vil altsaa finde, at der er god Grund til, at jeg ikke har kunnet opgive nogen aldeles bestemt Sum, medens man paa den anden Side vistnok maa indrømme mig, at naar der skal hjælpes, saa maa det være med en betydelig Sum.

Der er tidligere bemærket her i Salen, at der med Hensyn til Skolereformer vare to Forholdsregler at tage. Den ene var at forberede Ordningen af Skolevæsenet for Fremtiden, hvilket vi jo nu have gjort det første Skridt til, ved forleden Dag at bevilge en